

Roll No.

E-3401

B. A. (Classics) (Part III)

EXAMINATION, 2021

(Foundation Course)

SANSKRIT LANGUAGE

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. अधस्तनेषु चत्वारः श्लोकाः सप्रसंगं व्याख्येया— 20

(i) आपो नारा इति प्रोक्ता आपो वै नरसूनवः ।

ता यदस्यायनं पूर्वं तेन नारायणः स्मृतः ॥

(ii) अग्निवायुर विभ्यस्तु त्रयं ब्रह्म सनातनम् ।

दुदोह यज्ञसिद्धयर्थं मृग्यजुः सामलक्षणम् ॥

(iii) कर्मणां च विवेकार्थं धर्माधर्मो व्यवेचयत् ।

द्वन्द्वैरयोजयच्चेमाः सुखदुःखादिभिः प्रजाः ॥

P. T. O.

- (iv) चतुष्पात्सकलो धर्मः सत्यं चैव कृतयुगे ।
नाधर्मेणागमः कश्चिन्मनुष्यान् प्रति वर्तते ॥
- (v) प्रजानां रक्षणं दानमिज्याऽध्ययनमेव च ।
विषयेरष्वप्रसक्तिश्च क्षत्रियस्य समासतः ॥
- (vi) ब्राह्मणेषु च विद्वांसो विद्वत्सुकृतबुद्धयः ।
कृतबुद्धिषु कर्तारः कर्तृषु ब्रह्मवेदिनः ॥
- (vii) पतस्मिन्स्वपिति सुस्थे तु कर्मात्मानः शरीरिणः ।
स्वकर्मभ्यो निवर्तन्ते मनश्च ग्लानिमृच्छति ॥

2. आचार्यमनुमतेन चतुर्णां वर्णानां कर्माणि निरूपयत । 10

अथवा

मनुस्मृतिमनुसृत्य सृष्टि-उत्पत्तिं वर्णयत ।

3. अधस्तनेषु वाक्येषु केषाञ्चित् पञ्चवाक्यानां संस्कृत-
भाषायामनुवादो विधेयः— 15

- (i) वह गाँव जाना चाहता है ।
(ii) हम सब दिल्ली जाएँगे ।
(iii) मुझे अब जाना चाहिए ।
(iv) दो बालिकाएँ आ रही हैं ।

- (v) वे सब कल विद्यालय नहीं आये थे।
- (vi) तुम लोग क्यों हँस रहे हो ?
- (vii) देश की रक्षा करनी चाहिए।
- (viii) मैं शेर से डरता हूँ।

4. निम्नाङ्कितेषु वाक्येषु पञ्चवाक्यानां शुद्धिर्विधेयाः— 15

- (i) रामः श्मामस्य सह गच्छति।
- (ii) वयं महाविद्यालयं गच्छामः।
- (iii) चत्वारः बालिकाः आगच्छतः।
- (iv) भवान् कुत्र पठसि ?
- (v) तिस्रः बालकाः गमिष्यन्ति।
- (vi) मया ग्रन्थः पठितवान्।
- (vii) सः रायपुरं गच्छिष्यति।
- (viii) ते बालिकाः पठन्ति।

5. रामायणस्य वैशिष्ट्यं लिखत। 15

अथवा

अष्टादशपुराणानां वैशिष्ट्यं लिखत।